

Ծանուցման ամպ
Առաջին երես՝ 3

ՀԱՆՈՒՍ ԱՀՋԱՏԱՑԻՆ

Gérant responsable
Ա. ՏԱԿԱՆ

ԾԱ. Դ. Ա. Հայութ Երես՝ անոնաց կը հրատարակուի Զորեցաւը-
թի եւ Շաբաթի գրես
Տարեկան բաժանութիւնն զին է 100 դրուշ արծաթ,
— Վեցամսեայն 50. — Գումար համար 115 դր. Վեցամսեայ 60

Որ եւ է համակ կամ գրութիւն պէտք է ուզզել
Առ Արտօնատէր եւ Տեսրէն Անոն Սպասեան.
Ա. Պալիս, Պապը Ավի ճատակի թիւ 20:
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնը եւ չեն արուիր:

Թիւ 42 ս. ՏԱՐԻ

Գիւ 40 ՓՈՐԱ

1887 ՄԱՅԻՍ 16 ՇԱԲԱԹ

ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ ՏՕՆԸ

Ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Հայութ
հինգշարթի առաւոտ Ս. Պատարագ
մատոյց Աղջային հիւանդանոցի
մատրան մէջ և իմաստալից քարոզ
մը շխուցաւ : Մեծանուն Պէջճեան
Ամիրայէն սկսեալ բոլոր աղջային
բարերարաց մէծագործութիւնները
դրուատեց : Հիւանդանոցի վերաշի-
նութեան մեռնարկին սկզբանաւո-
րութիւնն աւետեց և բոլոր ժողո-
վրդեան հրաւէր կարդաց որ այրն
իւր ունեցածէն, կինն իւր ադա-
մանդէն մաս մը սոյն շխութեան
յատկացնէ :

Ցետ աւարտման եկեղեցւոյ Ն.
Սրբազնութիւնը Կիւլպէնկեան Սէ-
րովքէ է ֆէնտիի գերեզմանին վրայ
Հոգեհանդիստ կարդաց և ուղղակի
Հիւանդարանն այցելելով զգեստա-
ւարեալ, օրհնեց և միխթարեց բոլոր
հիւանդները :

Ժամը 5 ու կէսին փառաւոր սե-
ղան մը տրուեցաւ Հիւանդանոցի վե-
րի սրահին մէջ որում նախագահեց
Ամեն . Ս. Պատրիարք Հայութ իւր
շուրջն ունենալով 185ն աւելի եկե-
ղեցականներ, վարդապետ, քահա-

նայ, Հոգաբարձութեան անդամք՝ Յա-
հիսուսն, Կիւլպէնկեան, Կիւլպէնկեան
և Ֆէնտիի էֆէնտիի Ն. Սոր-
բազնութեան դէմը նըստած էին, մի
քանի երեւելիներ ունենալով իրենց
մօտ :

Ամեն Ս. Պատրիարք Հայութ առա-
ջին բաժակն առաջարկեց Օսմանեան
Վեհապետ Օ Շուտավիառ Սուլթան
Ապահւ Համիտ խանի թանհագին
կենաց Ոյր չնորհիւ կապրի Հայոց
աղջը և կը վայելէ իւր ներքին գոր-
ծոց աղատութիւնը : Հանդիսականք
բուռն ծափահարութեամբք ընդու-
նեցան սոյն բաժակը :

Ն. Սրբազնութիւնը երկրորդ բա-
ժակն առաջարկեց Աղջուաշուք Հո-
գաբարձութեան պատուական ան-
դամոց կենաց ոյր շնորհիւ և միջո-
ցաւ կը վայելէ սոյն հաստատութիւնը
Աղջին խնամքը և բարեկեցիկ փիճակ
մը ստացած է : Հանդիսականք ծա-
փահարութեամբք ընդունեցին սոյն
բաժակը :

Հոգաբարձութեան Ատենապետ
Աղջուաշուք Միքայէլ էֆէնտի Յա-
կոբեան առաջարկեց երրորդ բաժա-
կը Ամեն . Ս. Պատրիարք Հօր կենացը
որ իրեւ արժաննտիր Հայութ և պալտո-
պան որբոց կը հսկէ սոյն հաստա-

տութեան և կը դիւրացնէ աման
ձեռնարկ յօդուա Հիւանդանոցի :

Տիգրան է Փենտի Սուսուփեան հե-
տեւեալ բաժակը առաջարկեց :

«Յա՛ռն այն հանդիսականաց, որք
ինձ նման իրենց պարտականութիւն
համարած են ամեն տարի սոյն նուի-
րական հանդիսին մասնակցիլ և ե-
րախտագիտութիւն յայտնել Հիւան-
դանոցին Հոգաբարձութեան պատ-
ուարժան անդամոց. մերովսանն քա-
ջալերելու համար իրենց մասուցած-
անձանձիր աշխատութիւնն, սիրով
յանձն Կ'առնուած առաջարկել բաժակ
մ'ի յիշատակ Մեծանուն հիմնազրին՝
Պէջճեան Յարութիւն Ամիրայի:

Սոյն երախտագիտական բաժակին
պէտք է կցել անշուշտ նաեւ այն
ամենայն անձինք, որք թէ՝ հիմնադ-
րին կենդանութեան և թէ՝ յետ իւր
վախճանման նոլատած են այս հար-
կին յարատեւութեաննը : Տատեան և
Պալեան գերդաստաններն ի մասնա-
ւորի կը յիշատակուին Հիւանդանո-
ցիս տարեգրութեան մէջ: Սոյն աղջ-
ուութ հաստատութեան բարդ աւած-
ման մասուցած օժանդակութեանը
համար, կըսենք ուրեմն «Յիշատակ
իւրեանց օրհնութեամբ եղեցի»:

«Յետ բոլոր այն անձանց որք իրենց նույիրականութեամբ և վաստակօք բարերար են հանդիսացած, չեմք մոռնար նաեւ յիշատակել Սպարթալեան է ֆէնտին, որ այն յարկին հաստատութեան թուականէն կէս դար ետքը առաջին հետեւողն եղաւ բարեյիշատակ Պէզմեանի՝ հիմնելով Զմիւանից Ազգային Հիւանդանոցը, Ապրի ուրեմն» :

Հուսկ ապա Հայրենիքի տնօրէն Մ. Մելիքեան է ֆէնտի դրուատեց Ամեն. Ա. Պատրիարք Հօր, Վարչութեան և մեղուածան Խնամակալութեան բարիքներն առ Ազգն և առ Հիւանդանոցն և յարեց թէ ուրիշ տարիներ այս սեղանին վրայ Հիւանդանոցի վերադինութեան համար բարեմաղթութեւններ կընէր. իսկ այս տարի կուգայ աւետել թէ վերաշնութեան գործն վերջնապէս որոշուած է և ի մատոյ պիտի ձեռնարկուի շինութեան, որով պիտի պատկուի Ազգին իղձերն և Խնամակալութեան գովելի ջանքերն : Ի վերջոյ մաղթեց որ Տ. Յարութիւն Պատրիարքի, ներկայ վարչութեան և խնամակալութեան օրով սկսի և աւարտի շնութիւնն ի պատիւ իրենց և յօդուտ Ազգին :

Սեղանն աւարտելէ մէկ ժամ վերջը Ամեն. Ա. Պատրիարք Հայրը շրջապատեալ Եկեղեցական հայրերէ և Հոգարաձութեան անդամներէ, Որբանոցն այցելեց, ուր աշակերտք երգելով դիմաւորեցին և երկու Հայրեն և մէկ Տաճկերէն ատենաբանութիւններ արտասանեցին :

Ա. Պատրիարք Հայրը խորապէս յուզեալ սոյն ատենաբանութիւններէն, աշակերտաց մօտեցաւ, և մի քանի խորհրդաւոր խօսքեր ուղղեց : «Դուք որբ չէք, այլ Ազգին զաւակներն չեք : Ուրիշներ մէկ հայր և մէկ մայր կունենան, սակայն դուք ունիք Ազգն ամբողջ և պատուական խնամակալութիւն մը որ բնական ծնողէ աւելի կը սիրէ ու կը խնամէ զնեղ : Զանացէք օգտի սոյն գեղեցիկ առիթէն և գառնալով ի հայրենիս ձեր ուսուցանել ալլոց ինչ որ ուսաք հոս Աղօթեցէք այս երկրին վեհապետին, խնամակալութեան և բոլոր Ազգին համար :

Հանդէսը կնքուեցաւ Ն. Մըրազնութեան սկահուանիչով որ չնորհաւորեց զՀոգաբարձութիւն Որբանոցի յառաջդիմութեան համար : Հոգաբարձու է ֆէնտիք Ա. Պատրիարք Հօր աջն համբուրեցին, որ Հիւանդանոցի պարտէզը մտաւ և թիւ մը հանգստանալով մեկնեցաւ ի Պատրիարքաբանու :

Հիւանդանոցի Երեկի հասոյթն էր գրեթէ 10,000 դրա որոյ 6240 դահեկանը մայրաբաղաքս պանդխառող

Սեբաստացի բարեսէր Ազգայիններէ հանգանակուած էր ձեռամբ Մարգարեան Ահարոն աղայի և այլոց, որք անձամբ բերին սոյն գումարը ի Հիւանդանոց եւ Ա. Պատրիարք Հօր օրհնութեան եւ հոգաբարձութեան ջերմագին չնորհակալեաց արժանացան :

Ամեն. Ա. Պատրիարք հայրը 10 օմ. սոկի նույիրեց. յանուն կիւլագէնկեան Սերորէ եւ Մարգիս է ֆէնտիններու ալ 10 օմ. սոկի նույիրեցաւ :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Չորեքշաբթի օրուան Հայրենիքի մէջ, իղմիրէն նամակ մը հըրատարակուած էր՝ զֆօնդատ՝ կամ աւելի ճիշդը Շահնուր ստորագրութեամբ որ հոչակաւոր շահպաղլը եանը անբասիր ցուցընելու համար, բոլորովին բնական կը գտնէ մեր վեհափառ կաթողիկոսի դէմ եղած նախատինքները, և եթէ չեմք սխալիր, շահպաղլը եանի այդ խայտառակ ընդացքը օրինաւոր և նույիրական իսկ կը դաւանի : (Եւ Հայրենիք կը հրատարակէ այդ նամակն) :

Նամակագիրը կըսէ թէ Մելիքսեղեկ ալսօր ազգին առ երեւոյթ կաթողիկոսը չէ, նա կը գահակալէ մեր սրտին վրայ :

Ամեն անհատ իւր սիրածին համար կինայ շատ տիտղոսներ շռայիել . ինչպէս որ իմ սիրածս ալ ինծի համար Սուրբ է, նուիրական է, և մերթ ընդ մերթ Աստուծոյ պէս բան մ'ալ է. բայց ինչպէս կարելի է բռնադատել ընդհանուր Ազգն որ իւր զգացածն զգայ նաև ինք. Մելիքսեղեկ՝ նամակագրին համար Հայոց կաթողիկոս է եղեր. թող պաշտէ իւր՝ ինչպէս կըսէ, առ երեւոյթ կաթողիկոսը . բայց ընդհանուր Հայոց անունը բերանը չառնէ. զի Հայոց ազգը ունի իւր օրինաւոր կաթողիկոսն նախաւացաւ կապահանդիմութիւնը իւր սկզբանը կը կըսէ ամեն հայ :

Խամաել զայն յատենի Հայ եկեղեցւոյ . արդու ժպրհողը ապստամբ է ազգին դէմ, և վարչութեան պարտըն է զայն պատժել . իմի բան, ազգին տան մէջ կամ յարդանօք վարուելու է, և կամ ելնելու երթալու է :

Մելքիսեղեկի համար շահպաղլը եանի ընթացքը օրինաւոր է եղեր . ընդհանուր ազգին համար ինդիքը կը տարբերի . շահպաղլը եան ապստամբ մէ էջմիածնական Ս. Աթոռին դէմ և պէտք է որ պատժուի՝ ով որ ալ լինի նորա գեկնածուն Մելքիսեղեկի կաթողիկոս դաւանողները պէտք է նոր ազգի մը սնուն գտնեն իրենց, հայերը իւրեանց անունը ուրիշի փոխ չեն կընար տալ :

Ինչ որ ալ ըլլայ Ազգային Վարչութիւնը պարտի իւր գերիշխանութիւնը զգացնել ամեն հերձաւածունը ուրիշին դէմ :

Իղմիրի Ս. Առաջնորդը ինքզինքը Հայոց կաթողիկոս կը դաւանի եղեր և շահպաղլը եանի Ընդհանուր Հայոց կաթողիկոսի դէմ ըրածանլուր նախատինքները օրինաւոր կը համարի եղեր . Մելքիսեղեկ թող այդ հեշտ երազովք օրօրի, Ազգային վարչութիւնը պիտի չը թողու անպատիժ ընդհանուր Հայոց պատուոյն դէմ եղած այդ նախատինք . շահպաղլը եան արտաքսուելու է Մազմիսայէն և այս օրինակ գայթակութեան կրկին տեղի չը տրուելու համար կարգազուրկ պէտք է ըլլայ այդ վարդապետը . Հայոց Ազգը, երեք չորս հերձաւածողներ իրենց խաղալիկ չեն կընար ընել Վարչութիւնը երբէք չը պիտի վարանի անշուտ իւր որոշումը գործադադրելէ, որուն անհամեր կըսէ ամեն հայ :

ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ

Պարոն Լ. Ն. Ի կազդարառուի որ մինչեւ այժմ ստացած թեր-

թերուն ստակը անյապաղ վճարէ թերթի մը բաժանորդագին վճարելու անկարող մէկը, պէտք չէ խմբագրին աղաչէ որ իրեն թերթ զրկէ . լրագիրը ստակով կը հրատարակուի ուստի մինչ այժմ ըստացած թերթերուն գինը և նախկին մէկ պարտը միյատեղ տպարան զրկէ և եթէ բարեկամական խրատնուս կանասայ, ուրիշ անդամ աւելի բազաքավար կերպով թող վարուի :

ՊՐԱԶԻԼԻՈՅ ՄԵԾ

Վիճակահանութիւնը որ ըստ ազդարութեանց Արևելքի վարչութեան, տամն երեք օր առաջ պիտի քաշուեր և որ շահող (։) թիւերն հեռագրաւ պիտի հազորդէին աստ և լրագրաց մէջ պիտի հրատարակուէր. վեց ամիս յետաձգուեր է, որ ըսել է երբէք տեղի չը պիտի ունենայ:

Ժողովուրդը ուրիշ անգամ այսպիսի գակարթներէ զգուշացնելու համար բացատրենք թէ վեց ամիս յետաձգելն ինչ ըսել է:

Այդ վիճակահանութիւն որ հիմէն, խարդախութեամբ սկըսուած էր՝ զի երբէք լսուած կամ տեսնուած չէ որ ժողովուրդէն 20 միլիոն հաւաքել և միայն 7ու կէս միլիոն վճարելը պատուաւոր ձեռնարկութիւն մը համարուի, այդ վիճակահանութիւն կըսեմք կարելի չէր որ իւր տոմսերը ամբողջ կարենար ծախել. որ բնականաբար վիճակահանութիւն չը կրցաւ կատարել. թէպէտ և 200 հազար տոմս հանած էր հրապարակի վրայ, սակայն այդ տոմսերը դիւրութեամբ վաճառելու համար մէկ տոմսը ըսանի բաժնելով, գիւրագնի ըրած էին, որով 200 հազար տոմսերն առ նուազն մէկ միլիոն բաժնի կը հասնի.

արդ այսօրինակ ձեռնարկ մը և ոչ մէկ տեղ ընդունելութիւն գտնելիքը չէր յուսացուէր ուստի Պօլսոյ սեղանաւորներն նամանաւանդ վիճակահանութեանց գործեր ընող սեղանաւորաց և ոչ մին Պրազիլիոյ վիճակահանութեան մէկ տոմսն իւրեանց արկոյ չշնդունեցին. նմանապէս ուրիշ տեղեր ալ խարդախութիւնը հասկցուելով, յիշեալ վիճակահանութեան տոմսերուն ստակուող չը գտնուելուն, բնականաբար չը կարողացան վիճակահանութիւնը կատարել և վեց ամիս կը յետաձգեն յուսալով դեռ հրապուրել ուրիշ միամիտներ. բայց ասով ժողովրդեան վատահութիւնը բոլորովին կը ցրուի. և տնտեսագիտական հաշուվ, թէզիլիոյ վիճակահանութիւնը կարելի չէ որ գլուխ ելնէ.

Արդ այդ վիճակահանութեան տոմսերէն առնողներն իւրաւունք ունին անմիջապէս ստակնին ետպահանջել թէ իսդէռն ինչնսի գործակալութենէ և թէ Արեւելքի վարչութենէ, քանի որ յայտարարած են թէ—ստորագրութիւնը ընդ հուպ պիտի փակուի Մարտ 21 (Ն. Տ.)—և թէ բոլոր տոմսերն ծախուած են—ըսնի որ բոլոր տոմսերը ծախուած են, ստակներն ի՞նչ եղան ամեն որ իրաւունք ունի հաշիւ պահանջելու և ստակներնին ետ ուղելու: Արեւելքի վարչութիւնը դարձեալ կրնա՞յ ըսել արդեօք թէ ժողովրդեան Զարկ տալու բարի գիտարութեամբ ըրաւ այդ վիլիչ յայտարարութիւններն Զէն կարմրի արդեօք երբ հետեւեալ հրատարակութիւննին կարդանբոլոր տոմսերը ծախուած են. Ամսէ մը ի վեր Մօնիթէօս ար լաշանս իւնիվէուէլի (ընդհանուր աշխարհի բաղդին մունետիկ) թղթակիցներն ալ տոմս չեն ստանար: Սակայն կերեւի թէ իսդէռն ինչնսի գործակալութիւնը, Քա-

րաքէօյ Ցէլիրմէն խան, թիւ, 9 գաւառներէն հետզհետէ կստանայ չփաճառուած տոմսերն և այսպէս կարելի է գտնել մնացեալ վերջին տոմսերն չորեքշաբթի, հինգշաբթի և ուրբաթ օր, որովհետեւ մնացեալ տոմսերն, եթէ երբէք կան, պիտի դրկուին շաբաթ աւուր թղթատարով— Այս յայտարարութեան ո՞ր տեղն է որ պարզ ծանուցման մաղիւ չափ նմանութիւն ունենայ, Արեւելքի վորչութիւնը, իսդէռն ինչնսի հետ այս գործին մէջ ընկեր չէ, ի՞նչ է: Արդէն Պօլսոյ հասարակութիւնը սոյն օրինակ շահէկան խաղերու տեղեակ չըլլալուն, միշտ կը խարուի. ուստի, ի գիմաց հանրութեան, զսեմ. Ընդ Դատախազին ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք, Պօլսոյ մէջ այս տեսակ ձեռնարկութեանց վրայ:

ԵՐԿԱՅԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿ

Հինգշաբթի օրն արշալուսոյն, ինչպէս արդէն ծանուցած էինք յատուկ մակունան չքեղ զարգարուած Ռոկեղուլի նաւամատոյցները հանդիպելով, ժամը մէկին հանդիսականները գարաղաճ տարաւ:

Ուր կարմիր է հրամնել փլուած էին հանդիսականները նստելու և յատկապէս աթուակներ շարուած էին գօրսէ հագնողներուն հանդստեանն համար: Վիճակին կոնքը եռուտանի զարդարուն սեղանի մը վրայ դրուած էր. Հածի Հոռովի խաթունը հրաւիրեալները կոնքին քովը բոլորեց և սկսաւ վիճակը:

—Ծ Ակորճան, էկոյ եավրում սա իսկէմբիին վրայ ել տէ. լէզէսին մէջէն մէկիկ, մէկիկ վիճակները պիտի հանէս:

—Մարդիրիտ տուտու տուլվան ըսէ օր մազմատելները պէլիթ դուրցել պաշլայեն:

Մարգրիտ տուտուն հետեւեալ
աղօթքն սկսաւ :

Օխտը լեռին էլզան ծաղիկը,

Սուրբ Ստեփաննոսին օխտը
քարիկը

Վըճակս վճակ ըլլալ

Տուն տեղէ պարին չելլայ
Ախճիկներ ժողվրդեցէր,

Սազուեցէր զարդարուեցէք
Եէտի Սուրբլարըն ահտընա
Թալէ հսիլ գրզլար բահտընա

Հանէ աղջիկս հանէ
Եւ ողորմեա ամէն :

—Հրամմէ Հոռոփի խաթուն,
տուն պաշլայէ օր ամենն ալ սը-
րայով ըսեն :

Օրթա գեղին արեւը
Նազով կուտայ բարեւը

Պարէ կոշկոռ չունենայ
Կնտակ կըլխուն վերեւը :

—Հանէ Ակորճան

—Պրազիկայի բիյանքօն Ելաւ :

—Գանայէ ընտօ՞ր ալ ույմի է-
ղաւ . . հայտէ մատամա ֆիլօմէն
պիր պէյիթնալ տուն բսէ :

—Էյի ամա պէն իբմէնիճէ պիլ-
մէմ :

—Նէ զարարը վար Թիւրքնէ
օլուն տահա էլի :

Եալանլար ույտուրուրլար
Սիւթիւնլէր տոլուրուրլար
Ռուպանըլար էօնիւնտէ

Սըրա սըրա տուրուրլար

—Հանէ Ակորճան :

—Զըխըն մը հավկիթ Ելաւ :

—Էյ բէք կիւլէճէք շէլ, գա
ճանըմ սանըրսըն բի թաք պաշ-
լարընա վուրտու :

—Սէրէնա հայտէ պիր պէյիթ
ամէն սէօլէ :

Սադուը վար բէչիմին

Պիր թութամ օթ կէչիմին

Գալպինէ կիւճ կիթմէսին

Բէք խըմպըւ տըր պիչիմին :

—Հանէ Ակորճան :

—Գա տուտու ճընկըրտախը
թասմա մը Ելաւ :

—Իշտէ թամամ, քէչօյիկ կը-
լոխն անցու տէ պալուցուր :

—Ըուընտիկ հանըմ սէնտէ պիր
պէյիթ սէօլէսէնէ :

իյնէլէ գուլու էշէր ,
Ճանսըզ պիր ճընսը պէշէր
Գուրումուշ եաբրաք կիպի
Բիւզկեար էօնիւնէ տիւշէր :

—Հանէ Ակորճան :

—Գա տուտու զազէթայի կտոր
մը Ելաւ :

—Աճապա ո՞ր խազէթան է :

—Վէրին պէն օգուեայըմ, գա
պու նէ տէ անճանաջ եազը . . հա՛ռ,
է, նիր . . .

—Վույ կը ճաշնամ մեր մա-
հալլէն կը նստեր բէք աղատան
մարդ է :

—Գա շու պիր դիկնաթոռ վա-
րըտըլսա օ օլմասըն պիր վագըթ
Փուլ իյնէսի ֆիլօմէն իլէ ամուռ
էտէր իտի :

—Եազմուռ էտէր նէ տիր, վայ
մեզքիս, արթքս անծրեւ պէրել
ալ պաշլայեցին :

—Եազմուր տէյիլ թրաք հանըմ,
ամուռ, սանքի մուհապէթ է . .
տէրլէր իտի :

—Այկըդ խազայ ախճիկ, իշտի
բիշտի չըսես օր հասկընամ . եօք
օ էօլէ շէլ պիլմէզ շէնքով շնոր-
քով ատամ տըր :

—Էյ գա հայտէյին, լագըր-
տըյա տալտըք վիճակըմը իւէրի
կիթմէյօր :

—Մատմազէլ Ջննիկ սէն տա-
հա պէլիթ սէօլէմէտին . ամա
կիւլէճէք պիր շէլ սէօլէ :

Քէվրան կէչէր օլուր իդ
Ախ, օֆ, փիւֆ, էսէֆէնկիզ
Ֆէլլէսօֆլար իշինտէ
Տիօժէն իլէ տէնկ իդ

—Հանէ Ակորճան :

—Ազէկ ա մարիկ, ես հիմա
ասոր ինչ հանեմ :

—Մեղայ տէր մեղայ . . կոնըին
մէջէն կէլիշի կիւզէլ պան մը
հանէ :

—Պատկեր մը Ելաւ :

—Գա աճապ գիմին բօրթրէսի
տիր վարդապետէ պէնզէյօր :

—Ինծի անցուցէք տա պատ-
կերը, կեցիր նայիմ . . . ճաշայ:

Եահպաղըեան վարդապետնէ,
եանի տեսնա նէ կայ եա ար-

պէտա կը հանեն պօղազ պօղազի
կուգան :

—Լուցիկ հալուէ, սըրա սէնին
տիր :

Գուլրուգսուղ պիր գուշում
վար

Զըդաճագ եօգուշում վար
Ժիւնեալար ալթ իւստ օլսա
իտալը տուրուշում վար :

—Հանէ Ակորճան :

—Օսկի չէմպէր կէօղիւք մը
Ելաւ ձէրիտէի պլուած ամա ,
ճամը կոտրեր է :

—Գա վ՛յ տէրը զազէթաճիյէ
հիմա տուք էք կոտրեր տէյի Ել-
լա մեզ պիտի կրէ :

—Պօչ եէրէ եիւրէյինի օյնաթ-
մա Հոռոփի առատու գաղայըլա
չօճուգ իւստիւնէ պաստը գը-
րըւը տէրիզ :

—Վույ սաղ օլասըն մատամա
Զիչիլ, եանի եիւրէյիմ բէք օյնա-
տը :

—Գա ճանըմ գազէթաճըլար-
տան պաշկա ատամ իւստիւնէ
պէյիթ սէօլէնմէլէճէք :

—Գա մեղայ ես ալ մէկ հատ մը
ըսեմ տէ հապա :

—Կէրչէք Պամպիկ հանըմ տա-
հա պէյիթ սէօլէմէտի, պիր թա-
նէ տէ օ սէօլէսին :

Շարաթը հեղ մը կելայ
Գօգօնա ֆնջինելլայ
կէօղիւքնար քիթէն չիյնար
Ատ մարդուն, մեռաքն Ելլայ

—Հանէ Ակորճան

—Զելլար կոր գա տուտու

—Ծո ինչո՞ւ չելլար կոր

—Քիթին գամուած է կէօգ-
լիւկը :

—Մեղայ զայէր գիշերն ալ ա-
տով կը պատկի :

—Աման տուն ալ հիմայ թող
օր աղջիկները վըճակ ըսեն, հայ-
տէ Ջննիկ եավրում, աղւոր պան
մը ըսէ :

Եիւրէյիմի աչարլար
իշինէ նար սաչարլար
Պունէ գէօր թալէհիմ վար
Գըլլար պէնտէն գաչարլար :

—Հանէ Ակորճան։
—Պղտիկ բարայի չանթա մը
ելաւ։
—Տէրտիկ կրէկուաւըն բօրժ-
մոնէսի տիր։
—Պագալըմ իշխնտէ բարա վար,
—Սաղլըղնտա, թէօվակէ էթմիշ
տիր բօրժմօնէսինին իշխնտէ բա-
րա սաքլամաղա։
—Մըրա Մէրէնանըն տըր։
Գիւչիւտէն տիւշտիւմ տէրտէ
Պիլմէմ սէվտիդիմ նէրտէ
կիտէր էլէ եարաշըր
Պէօլէ իրիտէ պիրտէ
—Հանէ Ակորճան։
—Բէրուզէ մատնի մը ելաւ։
—Սափտէրուն Ռւսկուկուն տըր
—Դա վախ Ռւսկուկ ։ Երխտէ
պիրտէ պաշկասընը սէվէյօր Վէն-
սանըն տա պիզէ սէօլէմէզպին հէ։
—Մայթապ իստէմէզ մատմա-
զէլ, վիճակ տըր պու զայէր հէր
սէօլէնէն տօղրու չըքանաք։
—Աման Ռւսկուկ պիր լագըր-
տը տըր էթտի, ելլէնէճէյիզ նէ
օլուր։
—Կէցէք ախճիկներ հատ մըն
ալ ես ըսեմ, մեղայ առա չեն
թողուր որ պիրան պանաս։
—Գլզլար պրաքըն Ավսաննա
տուտու տա սէօլէսին։
կըճըր կըճըր կիյինմիշ
Բէք քէնտինէ պէլէնմիշ
Եիւրէի գըրըք պու կիւն
Աճապ գիմէ կիւճէնմիշ
—Հանէ ծօ Ակորճան։
—Պղտիկ չախը մը ելաւ։
—Ճըրճըր Վէրժինին տիր ։ գա-
նէ տօղրու չըգտը, միւսիւպէժ
Բասդալըն Էթտիդինէ քիմ օլա
կիւճէնմիշ։
—Գանէ օլուր քի։
—Նշանընը կէրի էթտի պիլ-
մէզպին։
—Երկու աշկը գէօրնա պիլէ
քիմ, կիւզէլիմ ախճըկանը կլուըր
կրակի էրեր է ։ սէն հոգ էթմէ
գըզ, նշանըն գըթլըզը օլուրն, է-
լիմի սալլասամ էլլիսի, պաշըմ
սալլասամ պաշը թէլլիսի։

—Նշանը կէրի էթտիդի կիւ-
ճիւմէ կիթմէզ հաճի հանըմ, օ
տիզէրիմէ գարանըպ տա վէրժի-
նիմ, սէն պէնի մութլու էտէ-
ճէրսին տէր, կէօլ եաշը տէօքէր
իտի տէ մէլէր եալան ըմըշ հէփ։
—Պա ճանըմ եալան եէրտէ
նտաըլ տա աղլարլար։
—Կէօրիւմձէմ բէք ուստասը
տրը, նէ հատտինէ քի գօնասը
պիր լագըրտը էթսին, եաշը
պուրնունուն ունունտա տըր։
—Վու հէրիք խորագէք, վը-
ճակը լրմնցունենք օր լոխմամը
պան ուտուի։
—Ժուրուն գըզլար պիր պէյիթ
կէտի հաթըրմա
Արարըմ պուճաք պուճաք
Պանա եար քիմ օլաճաք
Գօրքարըմ սոն սոնունտա
էյ վահ պուլունմայաճաք
—Հանէ Ակորճան։
—Օղի մը թէր ելաւ։
—Ետալը Գաթինին տիր։
—Խենդ գըզ պու քատար ու-
մուտունու քէսմէ էլպէթտէ սա-
նա տա պիրի պուլունուր։
—Պէնիմ միւհթաճլըզըմ եօք
տըր, սէն քէնտինի տիւշիւն մատ-
մազէլ։ հէմ օ գիւրէ թէքի պէ-
նիմ տէյիլ տիր։
—Օ պիր թէքի գուլաղընտա
տուրուեօր տահա։
—Պիր տէքի պէնիմ օլմուշ, պա-
նա էնսիւլթ էթմէեէ պիր հադ-
կընըզ եօք տուր զանն էտէրսէմ։
—Ճանըմ շիմտի շագա պիր լա-
գըրտը տըր էթտիք, պու գա-
տար աֆրօնթ իսթէմէզ մատմա-
զէլ։
—Եյ ճանըմ ուկուն էթտինիզ,
պիթիրին քի միւսիւ ծաղիկ պիր
պէյիթ սէօլէյէճէք։
—Բէճա իստէրիմ մատմազէլ պէն
պէյիթ պիլմէմ։
—Եօք, եօք, հէփիմիզ տէ ըէ-
ճա իտէրիզ պիր պէյիթ սէօլէ-
յէճէքսին։
—Էօլէ օլուր կալտէ պաշ
իւթիւնէ ֆագաթ էսկիտէն պիր

պէյիթ գալմըշ տըր հաթըրմատա օ
տա հէմ էրմէնինէ տիր հէմ պիլ-
մէմէ գըլըգլը պիր շէյ տիր։
—Զարարը եօք նէ օլուրսա ոլ-
ուռն։

Ճիտտաներու հայելի
Խաւար կուզէ որ փալիի
կէսը կայծ կէսն նստոտեղ
Մարդ լլալն սրիբայելի
—Հանէ Ակորճան։
Խաւանին կոմը ելաւ։

Հաճի հանըմ, պունու շիմտի
պիր թիւլէ սարը պէյիթը տէ-
րէյէ կէսնտէրմէլիյիդ, ուուսումու-
սու տուր, նէ տէրսին մամզէլ
ֆիլօ։

—Պէնիմ տէ զիւյիւմիւմ պու
առուր։

Վերջապէս ընդհանուր հաւա-
նութեամը Հավանին կոմը շղարշի
մը մէջ գըրուելով Պէյիթը տէրէ
երիտասարդ տիրովը զրկուեցաւ,
յետոյ սեղան նստան կոչնականք
ուր մէկ ժամէ աւելի տեւեց սե-
ղանը յետոյ երգեցին պարեցին և
յերեկոյին գարձեալ յատուկ մա-
վունայով, ամեն մարդ իւր տեղը
վերագարձաւ։

ԱՂՋԻԿՏԵՍԻ

ՆՈՐ ՏԵՇՊԿԸ

Թէպէտ և աղջիկտեսի նոր տե-
սկը ըսինք, սակայն բաղմաց
համար նոր բան մը չէ մեր նկա-
րագրելիքը։

Անցեալ չորեցարթի առաւո-
տուն կանուխ խղավուզ հաճի
Մարթա խաթունը, ճերմակ լա-
չակը գլուխը կէտիք բաշա տուն
մը գնաց։

Ժան տիկինը գեռ նոր ելած
անկողնէն, վառարանը առջեւն
առած մինչգեռ սուրճին ջուրը
կը տաքցնէր, տանը դուռը զար-
նուեցաւ, տան տիկինը ձեռքն
երկնցունելով բակը նայող պա-
տուհանին քովէն դրան չուանը
քաշեց ու գուռը բացուելով հա-
ճի Մարթա խաթունը ներս մը-

տաւ, տան տիկինը աճապարեց սանդուղին գլուխէն զայն դիմաւորել:

—Բարի եկար Հաճի խաթուն խեր է իշալահ:

—Խե՞ր է ախճիկ, պարիլուս, օչ Հոգնեցայ նէ...:

—Գլխու թիւլպէնտըտ հուսաբարմախին վրայ դիր... անկքէշն անցիր Հաճի խաթուն:

—Թա՛խ Եթե էմէզէն պիր պաշ սօլուխ ալմամաճասընա գալեր եմ, ալ տէրմտն չըմնաց վրաս:

—Կեցիր խախվէ մը եփեմ, ես ալ նոր ելայ տէ մանզալին կրակը մարեր էր, նորէն կրակ տրի... էյ ինչ կայ ինչ չիկայ նայինք:

—Լսեցիր, Բուբուկ հանըմին ախճիկն ալ տեղաւորեցինք...

—Գա որի...

—Քէսէլէյի թիւճճարի մը, տունը տեղը չնորքով պանը կործը տեղը...

—Գուզում Հաճի խաթուն, սա Աղաւնիձայիս կործը ընտոր եղաւ:

—Իշտէ անոր համար եկայ, խախվէս խըմեմ օր կլոխս տեղը գայ:

—Գույ նալիքթ ըլլայ, լախըրտըյի տալմիշ եղայ խախվէն թաշմիշ եղաւ:

—Զարար չունի... գիւլ խախվէսին էօզիւ կըլլայ:

—Ընտո՞ր ըլիր մարդուն հետ տեսնուեցար:

—Ե՛ Անպէր հանըմ, կործը պէրան պէրնի եկած է մարդը տասը քէսէլէն փուլ մը պակաս չեմ առներ կըսէ կոր, քսան քէսէով ալ ախճիկ տուերէն ամանը չէ հաւներ, անանկ բարայի աշկ ունեցող մարդ չէ, ինծի կը հարցունես նէ էկոյ աս խըսմէթը մի փախցուներ:

—Հաճի խաթուն ութը քէսէն տուողը, տասն ալ կուտայ, տամ ամա ելլայ կէշ մէկը ըլլայ նէ եանի տունս կը ըըքը:

—Ատ թարափէն հիշ քէսփէսէ մընէր, նէ էժրափ ունի նէ

պան, խելըը միտկը կործին է կիրակի օրերը պիլէ խանութ կը պանա:

—Ի՞նչ դործ կընէ:

—Ախտէրիյէի մալ կը ծախէ ամա, անանկ մահալէյի ախտէր չէ. բէք մէնխալէյէ. խանութը ֆըստըխի պէս լեցուն է, հիմալ կըսէ կոր քի տասը քէսէ տալու խալիութին տայ նէ ախճիկը կը տեսնամ, նշանը կուտամ. Առջի պակին ալ հարսնիքը կընենք կը լմնայ:

—Տասը քէսէին հայտէ բէք աղէկ ըսեմ, տնփեսայ պիտի կայ:

—Միսմինաւորիկ է ինչ նափիւէ գիրա տամ զատ տուն տեղ ըլլամ կըսէ կոր, էյ սանքի քեզի ալ ֆայտալը կըլլայ տունիդ մէջ էրիկ մարդ չունիս հէմ ախճիկդ տայիմա խօլթուսիդ տակը կըլլայ. տուն իմ խօսքիս նայէ էկոյ աս պանին չէ մըսեր:

—Ինչ կիտնամ Հաճի խաթուն, ալ տուն կիտէս Աղաւնիձաս ծառքըդ մեծցաւ, ընտոր որ կուզէս անանկ ըըէ, Ալլահտան խայըըլըրը,

—Վույ արեւուն կոտրտիմ, Աստուած չընէ օր չը կիտցած մարդուս անանկ չըխարընա կործ ընեմ. հիմալ Օսկան աղան ըսաւ օր՝ փեսացուիդ անունն է. Վազը Ամենափրկիչին օրն է վազը թող խալաթիա Ամենա Փրկիչ երթան ես ալ հոն կուգամ ախճիկը կը տեսնամ, հաւնիմնէ առջի պըսակին հարսնիքը կը լմնայ:

—Վույ ատ բէք աղէկ մտմտացեր է, ես ալ կը մտմտայի կոր քի միսմինաւորիկ ելլայ աղջիկ տես կայ նէ, տուռ տրացները ինչ կըսէն:

—Գա պմենական պանին եօլ սրան կիտէ, բէք խելանի մարդէն:

—Ույ օջ ըլլաս Հաճի խաթուն, սահաթը բանիին պիտի կայ ըսիր:

—Սահաթը չըսաւ թամ կէս օրին հոն պիտի կըտնուի:

—Կեցիր նախինք, օրը տասկեր կու սահաթ չէ...

—Ես կիտեմ օրթտի:

—Հապա, օրը տասկերկու սահաթէն, տասկերկուքին կէսը... վեց կընէ, ըսելէ քի վեցին պիտի կայ ես չորսին Աղաւնիձաս կառնեմ կերթամ սահաթը հինկին հոն եմ.

Այս միջոցին օրիորդ Աղաւնիձա խուցէն ներս մտնալով, ուղղակի դնաց հաճի Մարթա խաթունին ձեռքը պաքաւ:

—Ապրիս եափրում, ընտո՞ր ալ պօյ նետեր է պօյը սիրեմ... էլլիշտէ անանկ, վազը Հինկին ես ալ պիտի կամ շատոնց է քի Ամենա Փրկիչ ուխտ ըրեր էի:

—Կերթամ կոր հաճի խաթուն տահա վախիթը կանուխ էր.

—Չէ եափրուս տահա հինգ վեց տեղ ունիմ երթալիք, ինչ ընեմ քուրուկ ամենուն ալ հասնելու է մնաք պարով:

—Երթաս բարով ալ վազը Ամենա Փրկիչ կը տեսնուինք:

Առտուն հոս կուգամ պարապար կերթանք ըսելով հաճի խաթունը մեկնեցաւ:

(Եարաւանուէլէ)

ԳԼԹՐԻՉԴՄ

Այստէփանօ շմէնտըքէրի վակունուտա էվէլի կիւն պիր միւս իլէ պիր մատամ, գէոյլէրին կիւզէլիկի իւզէրինէ էկէօրիւշմէքտէ իտիկէր:

—Շու կիւզէլ էվի կէօրիւեօրսունուղ մատամ, զէնկին պիր աշճընըն տըը:

—Ալճըքտա՞ն մը գազանմը:

—Էվէթ մատամ:

—Չօք շաշլաճագ շէյ, պէնսանըըլըրը բի եալընըզ պօրսալարտա գազարը եօլարաք զէնկին օլուրլար. մութվագլարտա տա օլուրումուշ:

* * *

Տէլիգանլընըն պիրի ալթը այտան պէրի էվինէ կիթմէմիշ օլուրլու տայըընա կիտէր վէ զէնկին էհթիյարը գուճագլայը, սըչրայը օյնամաղա պաշարը

ՔԻՒԶԻՖԵԸՆ ՊԻՐԱՏԵՐԼԵՐ

ՏԵՂՈՅ

26 Մրանպոլսա, Եկահ Ճամիսէ 26

ՍԲԵԶԱՐ ՏԻՒՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՆՊՈԼ ՔԵՐԵՐԻւ քարշըրնտա — 77

ՊԵՅՉԱԼՈՒՆՏԱ. Տօղու Եօլտա — 167

Մէզերիւր էճկախանէ վէ սրէչար տիւքքեանլարընտա միւ թէատրտ վէ էնվաի թէրքիպաթը քիմեէվիյէ վէ էճզա վէ մուալիչնտիւր վէ ալահէ քէրքահիյէ, վէ ալէա ճիս լասթիդ իլէ չէիք. տէն մաամուլ ալաթ ու էտէվաթ, վէ լիսթէր ուսուլինտէ պաղլար, վէ ֆրանսող վէ ինկիլզ էճզալարը, սօլֆաթօնըն էն ալէս ճիսի, ևէրի վէ էճնէպի մատէն սուլարը, ֆօթօկրաֆիցլար իհիւն թէրքիպաթը քիմեէվիյէ, Պօրտո շարապլարը, գօնեագլար էնվաի իչկիլէր, գօգուլու սապունլար, նէֆիս բուտրա, օ տը գօները, սաչ սուլարը, տիւգիւնլիւրիէր, վէ սրէչարար իլէ քիմետիւրէ մախսուս ճամ գապլար վէ ալաթ ու էտէվաթ մէվ ճուտ օրուպ, թօրտան վէ բէրաքէնտէ ֆիրուխթ օլունըր:

Քէղալիք մէզերիւր տիւքքեանլարտա մուայէնէրի թըպպիյէ տախի իճրա օլունուպ, պունա մախսուս օտալարը վար տըր:

Պէյօղլու էճզախանէսի կէճէլէրի աչք տըր:

Զէլլ. — Պիլճիւմէ էճզա վէ էմթատմըլլըն էն ալէա ճինստէն օլարընը վէ բէք էճվէն ֆիյաթլա սաթըլուրընը Տօգթօր էփէն տիլէրէ վէ բաղպէթլու էճալիյէ իլան ու պէյան իտէրիզ:

ԲՈԼ ՖՈՅԱՃԵԱՆ

ԵԽԻՔՈՒՔ ԳԱԼՏԸՐԸՏԱ ՅՈ ՆՈՒՄԷՐՈՏԱ.

Կէօզէ Վէ ՃԵՐՐԱՀԼԸ ՄԻՒԹԷԱԼԻԴ

Ա. Լ. Է. Թ Թ Ի Ի Ճ Ճ Ա Ր Է

Մէզերիւր մաղազառա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալիդ էնվայի ալէաթ ու էտէվաթ մէվնուտ տըր:

Էզինիւրէ, եռումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գառչուտան) մաամուլ մէվատտը միւխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, էնվաի շիրինկալար, էլէքթրիք մաքինալարը, միզան իւլ հապա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմոմէթր) վէ էյի ճինս կէօզիւրէր պուլընմագտա տըր:

Մ. Բոլ Ֆոյաճեան՝ հէր նէվ սըքարըշաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօնտէ իտէր:

ԷԹՄԵՔՃԻ ԽԱԹՈՒԽ

Քսակիէ աը Սօնթէրէնին ասհարը մէշհուրէւինտէն էթմէքճի խաթուն նամ րօմանըն պէշինճի ճիլտի տախիթապ ու նէշր օլունմըշ տըր վէ ալթընճը սօն ճիլտի տախիթ եագընտան նէշր օլունամագ տըր:

Պու եօլտա րօմանլար պիր ատամա տօնթան զիյատէ միւֆիտ տիրլէր. չիրա շիմտիթի տօնթլար՝ մալիւմ աչք տէփա գարարը մուճիպ օլուրլար սիլադու պու եօլտա րօմանլարտան պիր ատէմ բէք չօք չէյլէր էօյրէնիպ իսթիֆատէ իտէր:

Սաթըլըր հէր քիթապճը տէքեան լարընտա, Պահճէ գարուտա սուճու Պօղոս վէ Յակոր աղալարըն տիւքեանլարընտա:

Ֆլյ 18 դուրուց:

ԴՊՐՈՑ

ԱՆԲՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԽ

ՇԲԶԱՆ Ա.

ԱՌԱԿԻՔ, ԱՌԱՋՔ, ՆԱՄԱԿԻՔ ՄԱՆՐԱՎԵՊՔ, ՈՏԱՆԱԻՈՐՔ, ԵԽԵԼՆ Ծանօթութիւնք ՚ի վերայ հընչման իւրաքանչիւր նշանապրի:

ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ԲԱՌԻՑ

ՊԱՏՐԱՌԵՑԵՑ

Ս. Մ. ԳԱՍԱՊԵԱՆ

Կեդրոնատեղին է Վ. Հիսարկեան գրասունը Ռւզուն չորս-պաշը թիւ 10:

Գին 2 ու կէս դահեկան

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՑԵՏՈՄՍԻ

Լաւագոյն քառժօնի վրայ ամէն լեզուաւ կը պատրաստուի իգին 100 հատը 10 դհեկն. պէտք ունեցողները պէտք է դիմեն Գ. Պաղտատլեան տպարան Յակոբեան խան թիւ 13 Կ. Պոլիս:

Տէր եի ՏՆՈՐԷՆ

ԱՆՏՈՆ ՍԱՐԳԵԱՆ

ԽՄԲԱԳԻՐ Յ. ՀԱՃԵԱՆ